

Jakobsweg in Zwitserland

Via Jacobi

Wandeltocht door Zwitserland van

Jan Aartsen en Jac de Bruin

Van Rorschach naar Genève

25 juli tot en met 9 augustus 2013

Voorwoord.

De Via Jacobi (Jakobsweg) door Zwitserland is een onderdeel van de Europese route naar Santiago de Compostela.

Aan deze route staan vele kerken, kloosters en kapellen, die deze route van grote culturele en historische waarde maakt.

De route loopt van de Bodensee naar het Meer van Genève.

Er zijn meerdere routes met alternatieven op deze route door Zwitserland.

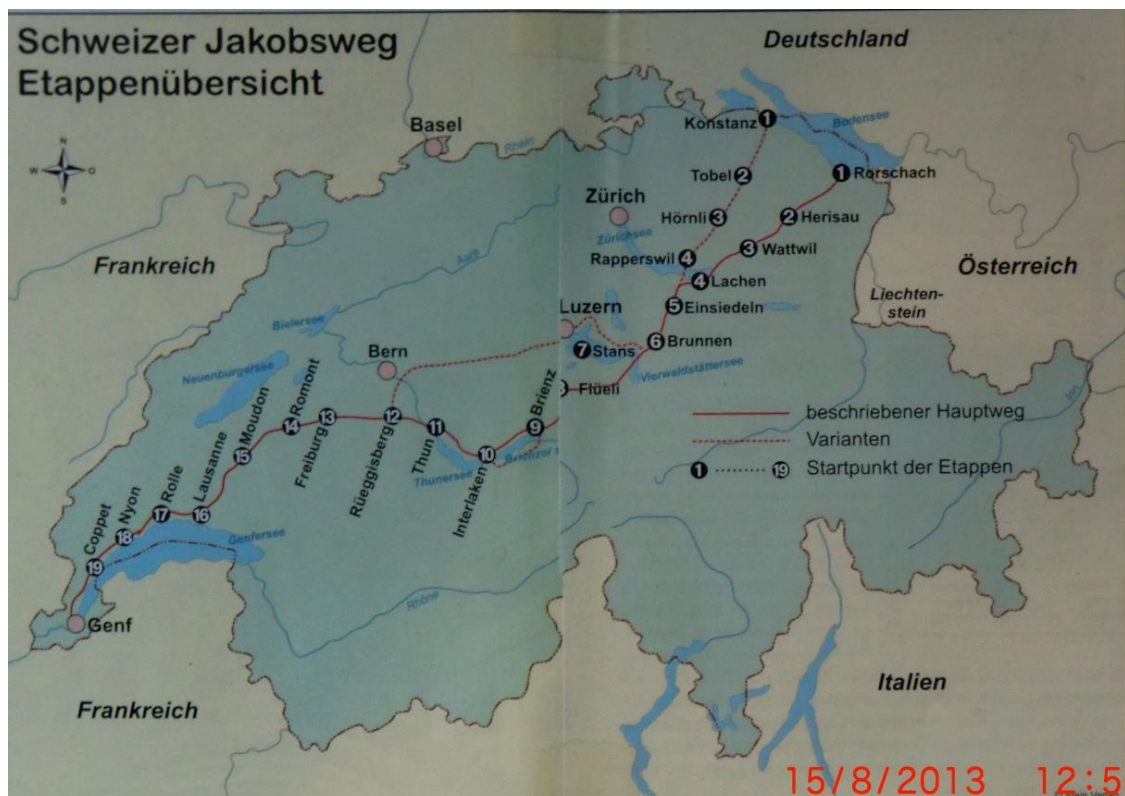
Zwitserland heeft sinds vele eeuwen niet geleden van de oorlogen, die andere landen in Europa teisterden en is er van het culturele erfgoed niet veel vernield in de loop der eeuwen.

De route is ca. 440 kilometer lang en we hebben 17 dagen gelopen.

De route.

De route loopt van de Bodensee, tot het Meer van Genève. De routes door Oostenrijk, Italië en Duitsland komen bij de Bodensee bij elkaar en vervolgen door Zwitserland. De route bij het Meer van Genève krijgt zijn vervolg in de Via Gebennensis tot Le Puy en Velay en daarna via de Via Podiensis naar Spanje.

Het land Zwitserland is opgedeeld in 24 Kantons. Wij doorkruisen een aantal kantons zoals: St. Gallen, Swyz, Obwalden, Fribourg, Vaud en Genève.

Onze route start in Rorschach en eindigt in Genève.

We lopen langs en varen over diverse meren o.a. de Bodensee, de Zürichsee, de Sihensee, de Vierwaldstättersee, de Sarnersee, de Lungernersee, de Brienersee, de Thunersee en het Meer van Genève.

Dag 0 en 1: 24 - 25 juli 2013. Etten-Leur - Rorschach - St. Gallen: 15km

Op de dag van vertrek is het al meer dan 30 graden.

De berichten voor Zwitserland zijn hetzelfde als voor Nederland.

Het zal warm blijven met zo nu en dan onweersbuien.

We vertrekken met de trein van Etten-Leur naar Rorschach aan de Bodensee in Zwitserland.

Om 19.30 uur vertrekt de trein in Etten-Leur. Corrie heeft Jac opgehaald, zodat we tijdig op het station zijn.

De trein vertrekt op tijd naar Eindhoven, waar we moeten overstappen op de City Night Line naar Zürich.

De stoelen in de trein zijn zodanig uitgevoerd en verstelbaar, dat je zou moeten kunnen slapen.

De trein heeft wat vertraging, waardoor we wat later kunnen vertrekken.

Het wordt geen gemakkelijke reis. Het is zeer warm in de trein en van slapen komt niet veel terecht. Het zijn moeilijke stoelen.

Ik val pas om 2.30 uur in slaap. Steeds word ik wakker.

Jac is al om 5.30 uur klaar wakker. Dan is het slapen voor mij ook voorbij, want hij heeft het al druk.

Om 8.30 uur zijn we in Zürich, waar we moeten overstappen op de trein naar St. Gallen. Deze trein vertrekt om ca. 9.15 uur. De rit duurt ca. 1 uur.

We kunnen meteen overstappen op de trein naar Rorschach.

Om ca. 10.30 uur zijn we in Rorschach.

Het is heerlijk weer in de buitenlucht te staan na een nacht in bedompte treinen.

De Zwitserse Jakobsweg vangt aan bij de Jakobsbrunnen op de Kronenplatz. Het is niet ver van het station.

Als we op de Platz aan komen blijkt het een aantal fontein te zijn met daarboven een beeld van Jacobus.

Op deze plaats stond tot 1834 een Jacobskapel. In 1894 kwamen er de Jakobsbrunnen. Het is geen plaats, die erg veel indruk maakt.

We zien hier de eerste aanwijzing van de Zwitserse Jakobsweg. Het is een witte 4 op een

groene achtergrond met daar omheen een blauw vlak met een Jacobsschelp en de tekst "Wege der Jakobspilger".

Na het verlaten van de bronnen (fontein) lopen we naar de Bodensee om deze ook gezien te hebben.

We halen onze eerste stempel bij het Toeristenbureau.

Als we de route volgen komen we langs een mooie kerk, evenals een kapelletje. Jammer, dat er een hekje is geplaatst voor de kapel. De kapel is gewijd aan St. Apollonia. Zij is de patroonheilige van tandartsen en patiënten.

Het duurt een tijd voor we Rorschach hebben verlaten.

Het is al erg warm. Ik transpireer veel.

Als we een verkeersweg zijn overgestoken, passeren we het slot Sulzberg. Dit slot is al eeuwen familiebezit. Van het slot zien we niet veel, omdat bomen en bossages het slot grotendeels verbergen.

We lopen over mooie paden met uitzicht over mooie Zwitserse landschappen.

Het is heuvelachtig met constant klimmen en dalen tussen de 400 en 750 meter.

We krijgen het erg warm van.

Zo nu en dan regent het een beetje. Om niet langzaam erg nat te worden trekken we onze poncho aan. Als we alles hebben aangetrokken, houdt het op met regenen.

Na een 1/2 uur trekken we de regenkleding maar weer uit.

We verlaten het asfalt en vervolgen ons pad over een graspad en moeten via trapjes van de ene wei naar de andere. Tijdens de Hadrian's Wall heette deze trapjes "Kissing Gates".

We passeren een jonge vrouw. Ze is nu 9 dagen aan het wandelen en heeft ca. 200 kilometer afgelegd. Ze wil de route langs de Rijn volgen vanaf het ontstaan tot aan de uitmonding in Nederland in de Noordzee. Vandaag is het voorlopig haar laatste dag en ze wil volgend jaar haar tocht vervolgen. Ze denkt er totaal 5 á 6 jaar over te doen.

We lopen over mooie paden en komen in St. Gallen Neuhaus. Als we in de voorstad van St. Gallen aankomen is het nog zeker 1 uur lopen naar de herberg. Het is hier erg warm.

De stad St. Gallen heeft ca. 70.000 inwoners.

We volgen de route door de stad en komen om ca. 15.30 uur bij de herberg.

Aan de deur hangt een telefoonnummer, dat we moeten bellen.

Om ca. 15.45 uur komt Mira. Ze leidt ons rond door de herberg. Het is groot en het ziet er goed uit. Er is een keuken, een woonkamer en 3 slaapkamers met elk 4 bedden.

Na het douchen gaan we boodschappen doen.

We eten een pizza en nemen een ijsje na. Het smaakt prima.

In de stad hebben we gezien, dat een schnitzel hier 3x zo duur is als in Duitsland.

Daarna gaan we de stad in. We bezoeken 2 kerken. Een is al gesloten en de andere wordt gerestaureerd, waardoor we maar een klein gedeelte kunnen bezichtigen.

Als we met alles klaar zijn, is het al 21.00 uur.

Om ca. 21.00 uur komt er nog een Amerikaans echtpaar bij met een hond. De hond moet van Mira op het balkon slapen.

We ruimen op en gaan om 21.30 uur naar bed.

Na de nagenoeg slapeloze nacht van voorbije nacht zullen we vannacht wel beter kunnen slapen.

=====

Dag 2. 25 juli 2013: St. Gallen – St. Peterszell (Ämisegg): 25 km

Ik heb vannacht goed geslapen. Ik mag wel zeggen, dat ik veel slaap heb ingehaald.

Alle ingrediënten, behalve brood, zijn aanwezig. Daar hebben we gisteren voor gezorgd.

Om 7.30 uur vertrekken we.

We hebben van Mira een stadsplattegrond gekregen, waarop de route staat aangegeven. Het is maar goed, want er zijn heel weinig markeringen aangebracht. Het duurt bijna een uur voor we de stad uit zijn.

Buiten de stad zien we weer aanwijzingen. Gelukkig maar.

Net na Bruggen lopen we over een grote brug, die een vallei overspant.

We hebben een mooi uitzicht over de vallei. Op de achtergrond ligt een dorp tegen de berghelling.

Op 9.00 uur is het al erg warm. Het is minimaal 25 graden. Dat kan nog wat worden vandaag. We vinden het nu heerlijk om te wandelen.

Wat later komen we bij de Gübsensee. Er staan een paar banken. We gaan in de schaduw wat eten en bij een fontein water bijvullen.

We reserveren de overnachting voor morgenavond. Het lukt vrij vlot.

Als we op de bank zitten, begint de lucht te betrekken. We zijn benieuwd wat dit gaat worden.

Als we verder gaan, lopen we over een dijk.

Beneden lopen 2 dames. Ze zwaaien naar ons en lopen de dijk op en komen naar ons toe. Ze vragen of we naar Santiago lopen en waar we vandaan komen.

Zij hebben beiden de tocht naar Santiago gelopen. Een vanaf thuis in St.

Peterszell en de andere vanaf St. Jean Pied de Port. Ze zijn erg enthousiast.

Ze zijn nu op weg naar St. Gallen vanwege de feestdag van Jacobus. Het is nl. 25 juli. Ik feliciteer Jac met de feestdag van zijn naamgenoot.

Het is een leuke ontmoeting.

We gaan op pad naar Herisau en passeren in een bos enorme stapels kachelhout. Het ligt mooi gestapeld langs een breed bospad.

Als we in Herisau komen, is het een paar keer zoeken naar de route.

We komen bij de kerk, die we bezoeken en maken een paar foto's van het interieur.

Als we Herisau uit zijn, lopen we door een bos. Het is aangenaam hier te lopen. Het ruikt heerlijk. Daarna lopen we tussen de

weilanden.

Het is te zien, dat hier niet veel wandelaars lopen.

Het is heuvelachtig en we hebben een mooi uitzicht over de omgeving.

Het stijgt steeds. We moeten van ca. 600 meter in Herisau naar 1010 meter Landischeidi. We hebben het erg warm. We lopen hier tussen hoge struiken onder de zon.

Als we even door een bos lopen, lijkt het erg koel. Het lopen gaat goed.

Om ca. 12.00 uur gaan we eten op een heuvel onder een boom. Er waait hier een zacht windje. Het is genieten, zeker als je nog honger hebt ook.

We gaan verder over weidepaden met de bergen op de achtergrond.

Het uitzicht is prachtig.

Het verandert steeds, maar het blijft mooi.

De 2 dames van vanmorgen zeiden, dat het gedeelte tussen Herisau en St. Peterszell erg mooi zou zijn. Ze hebben gelijk. Het is erg mooi.

In de verte zien we bergen, waar op de toppen nog volop sneeuw ligt. Dat is misschien wel op een hoogte van 2000 á 2200 meter.

We lopen steeds over graspaden met platgetrapt gras.

Langs dit pad staan regelmatig banken met picknick-tafels. Meestal zijn het gezaagde boomstammen. Het ziet er erg leuk uit. Er mag hier ook gebarbecued worden. Er wordt wel regelmatig tot voorzichtigheid gemaand met vuur.

We lopen langs de plaats Schwellbrunn. De kerk staat hoger, waardoor hij prominent in beeld staat.

We komen in Risi. Dat is een verpleeghuis, waar we wat kunnen drinken. We nemen een appelschale. Het is een appelsap met sprudel en het is zeer koud. Het smaakt heerlijk.

Om 14.45 uur gaan we verder. We lopen naar het hoogste punt van vandaag. Het is hotel Sitz.

Als we daar aankomen is het gesloten. We vragen ons af hoe dat kan in juli.

We zien achter het hotel een skilift. Nu begrijpen we het. Dit hotel moet zijn inkomsten halen uit de wintersport.

We gaan richting Landscheidi. Het is zoeken, want hier staan geen aanwijzingen meer.

We lopen naar de weg en vragen een vrouw naar deze plaats.

Ze zegt ons door te lopen naar het hotel Landscheidi. Daar zullen we dan waarschijnlijk linksaf moeten.

Het klopt. Bij het hotel staat een aanwijzing naar links.

We lopen over graspaden en het gaat dalen. We hebben wat tijd verloren t.g.v. het zoeken en vragen.

Als we door het weiland lopen, komen we een jong stel tegen.

Ze vragen of wij op weg zijn naar Santiago. De vrouw wil in september van Fribourg naar Santiago lopen. Ze wil ook een tent meenemen. Het totaalgewicht wordt dan minimaal 15 kilogram.

Als wij zeggen, dat dat wel erg veel is, zegt ze, dat ze onlangs naar Groenland is geweest en dat haar rugtas 25 kilogram woog. Ze had voor 10 dagen proviand bij zich.

Ze heeft er veel zin in en is erg enthousiast. Haar man maakt een foto van haar met ons.

Als we het grasland verlaten, komen we op een asfaltweg richting St. Peterszell. Onze overnachtingsplaats is Ämisegg, enkele kilometers vóór Peterszell.

Om ca. 16.00 uur zijn we bij het gebouw. Het is een soort zorgboerderij.

De jonge vrouw, die ons ontvangt, vertelt, dat er 9 mensen wonen.

Ze brengt ons naar onze kamer. Er liggen 4 matrassen op de grond tegen elkaar.

We horen, dat er vanmorgen een treinongelijk heeft plaats gevonden in Santiago.

De trein kwam uit de richting Madrid. Het waren pelgrims op weg naar het feest van Jacobus in Santiago. Er zouden 88 doden zijn en veel zwaar gewonden.

Om 18.00 uur kunnen we eten. Het is een regionaal menu met quiche met kaas en salade. Het smaakt goed, maar het is wat weinig voor hongerige pelgrims.

Na het eten gaan we in de tuin zitten en werken ons dagboek bij.

=====

Dag 3: 26 juli 2013. Amisegg – St. Gallenkappel: 25 km.

Na het ontbijt vertrekken we om 8.00 uur.

We hebben nog een gesprekje met de directrice. Ze vertelt over de zorg, die hier gegeven wordt en de soort mensen, die hier verblijven. Het zijn meest oudere geestelijk gehandicapten, die normaal zouden vereenzamen.

Bij vertrek is het zonnig weer. Het is al ruim 20 graden.

De voorspelling is, dat het 30 graden wordt.

In Peterszell willen we een kerkje bezoeken, maar die is helaas gesloten.

Als we het dorp verlaten, vervolgen we ons pad over een weiland en verderop komen we op een asfaltweg, die ons brengt naar het plaatsje Hofstetten.

We zien vandaag ongeveer hetzelfde als gisteren. Op de achtergrond prachtige bergen met hier en daar boerderijen tegen de bergen.

We passeren een 3tal boerderijen in dezelfde stijl als in Bregenz wordt toegepast. Het zijn grote boerderijen met 4 verdiepingen. Ze lijken op de boerderijen in Oostenrijk.

Om 8.15 uur klimmen we al even. We moeten van 700 naar 984 meter klimmen.

We lopen over graskeien door het weiland. Het gras is pas gemaaid en het ruikt heerlijk.

De zon aan de hemel brandt al flink. Het is net 9.00 uur. Mijn horloge geeft aan, dat we 5 á 10 meter per minuut klimmen.

We zijn op weg naar Scherrer. Op een weiland is een vrouw aan het hooien en we maken een praatje met haar. Ze transpireert ook, net als wij. Ik mag een foto van haar maken.

We lopen zo nu en dan door een bos. We lopen nu op een hoogte van 875 meter.

In het bos is het lekker koel, maar in de zon is het erg warm.

We worden flink op de proef gesteld. Zo warm als vandaag was het niet eerder.

De paden door de weilanden zijn niet meer dan platgetrapt gras. We moeten goed opletten om het pad te kunnen onderscheiden.

Om ca. 10.30 uur zijn we in Scherrer. In het restaurant Churfirsten drinken we een heerlijke, ijskoude apfelschali. Het smaakt, net als gisteren, heerlijk. We nemen er ook een broodje bij. Dan kunnen we ons oude brood wat langer in de tas laten zitten.

Vanaf het restaurant gaan we dalen naar Wattwil. We dalen 300 meter en het zou ca. 1 uur lopen zijn. Het gaat steil naar beneden.

Links van ons zien we weer hoge bergen met op de toppen sneeuw. De vrouw in Äsimegg zei, dat de sneeuw op ca. 2000 meter hoogte ligt. In de winter vriest het hier 5 á 10 graden.

Het pad naar Wattwil lopen we in de volle zon.

Het blijft dalen. We passeren steeds erg mooie Zwitserse boerderijen.

Net voor Wattwil krijgen we nog een erg steile afdaling. Het is zo steil, dat er ook trappen zijn aangebracht om over te dalen. De afstappen zijn vrij hoog. Dus opletten.

We komen goed beneden en lopen door Wattwil. Het is nu nog ca. 4 uur lopen naar St. Gallenkappel. We lopen onder het station door.

In een krant lees ik, dat er minimaal 80 doden zijn bij het treinongeluk in Santiago.

We gaan wat eten op een bank langs de rivier de Thur.

Als we Wattwil verlaten, hebben moeten we weer gaan klimmen. Nu zijn er weer trappen om omhoog te komen.

Het water vloeit van mijn voorhoofd.

We komen bij de ruïne Iberg. Na de burcht dalen we even, maar dan is het weer klimmen geblazen.

We worden geplaagd door veel horzels. Ze laten ons geen moment met rust. Ik heb dit nog nooit eerder meegemaakt.

Om 13.00 uur berg ik mijn bril op, want ik kan mijn gezicht niet droog houden. Het is eigenlijk veel te warm. Jac noemt dit Crimineel beestenweer.

We gaan onder een grote boom in de schaduw zitten.
 Jac maakt een foto van mij. Ik zie er totaal uitgeblust uit.
 Na de rust kunnen we weer even vooruit.
 We passeren een boerderij met een tuinhuisje. Hier kunnen we een koel drankje nemen. Het smaakt beter dan de opgewarmde drank uit de fles.
 We zijn op een hoogte van 945 meter.
 Om ca. 14.00 uur zijn we op het hoogste punt van vandaag. Dat is 1015 meter op de Laadpass.
 Het is nu, volgens de bordjes, nog 3 uur lopen. We gaan nu dalen.
 Om ca. 14.30 uur zijn we Oberricken. Het is een gehucht met 3 boerderijen.
 We lopen steeds over asfalt.
 We dalen naar het plaatsje Eichholz. Dit dorp heeft een mooi kapelletje.
 Het is vanaf hier nog ca. 30 minuten lopen naar Waldkappel.

In de verte zien we de Zürichsee liggen, die we morgen via een dam oversteken.
 Het blijft dalen tot St. Gallenkappel.

We moeten even zoeken, maar we vinden de boerderij, waar we vannacht slapen. Schlafen im stroh.
 Jac heeft het er al dagen over, dat hij wil schlafen im stroh.
 Onze slaappleats op een soort hooizolder. Er zijn grote bakken gemaakt waarin ca. 20 cm stro is

aangebracht. Er liggen een paar dekens van paardenhaar. Het is de bedoeling, dat je deze uitlegt en daarop in een slaapzak gaat slapen.
 Ik kan er niet enthousiast van worden.

Je moet je spullen goed weghouden van het stro, want dat stro komt overal tussen.

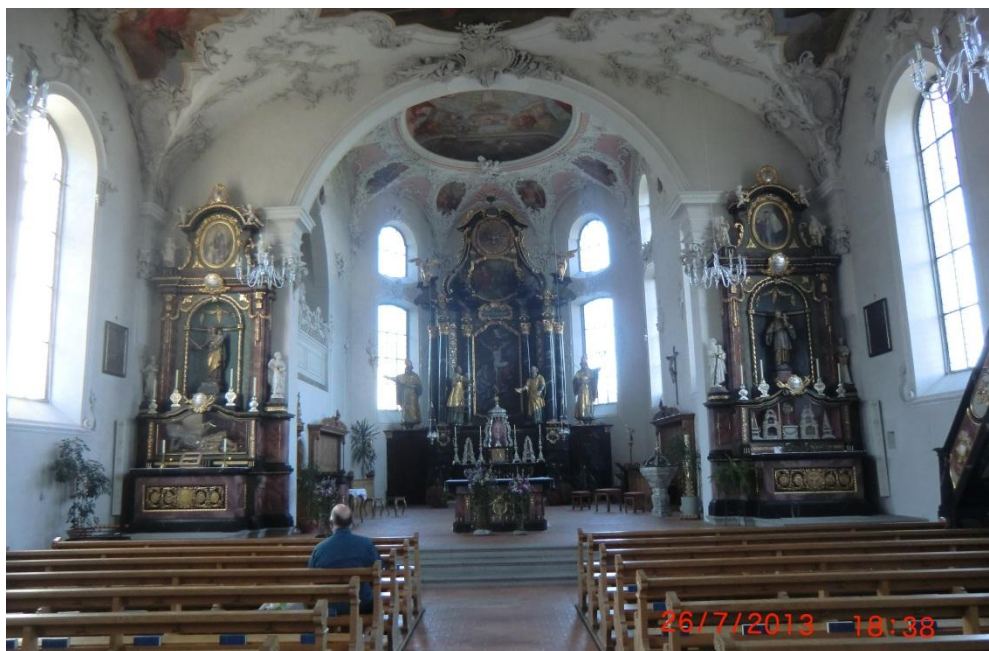
Gelukkig zijn er geen andere gasten. Hierdoor kunnen we alles zoveel als mogelijk van het stro weghouden.

Op de boerderij zijn ontzettend veel vliegen. We houden de deur naar de hooizolder maar gesloten. Misschien, dat we de vliegen buiten kunnen houden.

Ik ben benieuwd of het slapen zal lukken.

We eten in een restaurantje bij de kerk.

Het smaakt wel, maar is te weinig en te duur.

=====

Dag 4: 27 juli 2013. St. Gallenkappel – Einsiedeln: 27 km (waarvan 8 km per bus)

Het schlafen im stroh is niet tegen gevallen. Ik vind het meer iets voor jonge ouders met kleine kinderen.

Het ontbijt is in een ruimte nabij de hooizolder. Het barst er van de vliegen. De vrouw van de boer doet niet anders dan vliegen meppen.

We vertrekken om 6.45 uur.

Het zal vandaag erg warm worden. Onderweg bespreken we, als het echt te warm wordt, we moeten besluiten om vandaag eerder te stoppen.

We moeten nog langs de kerk om een stempel te halen voor het pelgrimspaspoort. Het duurt even eer we de pastorie hebben gevonden. De stempel vinden we in de brievenbus.

We komen in Neuhaus. Hier is een kapel. De kapel is gesloten. Als we verder willen gaan, komt een man naar ons toe. Hij wil de kapel wel openen, zodat we de binnenzijde kunnen zien.

Hier splitst de route. Een route, die om de Obersee heen, langs Schmernikon en Lachen loopt en de andere via Rapperswil over de dam naar Pfäffikon.

Wij nemen de route over de dam.

Om 8.00 uur lopen we Eschenbach in. Het is een vrij grote plaats. Het duurt even eer we de plaats door zijn.

Om ca. 9.00 uur lopen we door een mooi natuurgebied. Links van ons staan struiken en rechts hebben we een mooi uitzicht over de hellingen met hier en daar een dorpje.

We gaan op weg naar Jona. Recht voor ons zien we de Zürichsee.

We lopen over de kruin van een heuvel. Dit geeft ons een mooi overzicht over de dorpen aan de ene kant en het water van het meer aan de andere kant. Het is steeds een beetje dalen, dan

weer klimmen.

Als we door een bos lopen passeren we een groep mannen aan picknick-tafels, die koffie en snaps zitten te drinken. Ze groeten ons vriendelijk. Ik vraag of ze misschien ook voor ons een koffie hebben.

Er wordt ruimte gemaakt. We moeten erbij komen zitten. Ze bieden ons koffie en grappa aan. Dat laatste hoeven we niet.

Ze vertellen, dat ze hier elke zaterdagmorgen bij elkaar komen voor koffie en een snaps. De ene is boswerker, de ander laat de hond in het bos uit en weer een ander komt hierheen gewandeld voor de koffie.

De mannen hebben veel vragen. Ze willen weten waar we vandaan komen, waar we zijn begonnen en waar we heen willen.

De nescafé met croissant smaakt heerlijk. Ze vinden het leuk, dat 2 Nederlanders de Jakobsweg lopen.

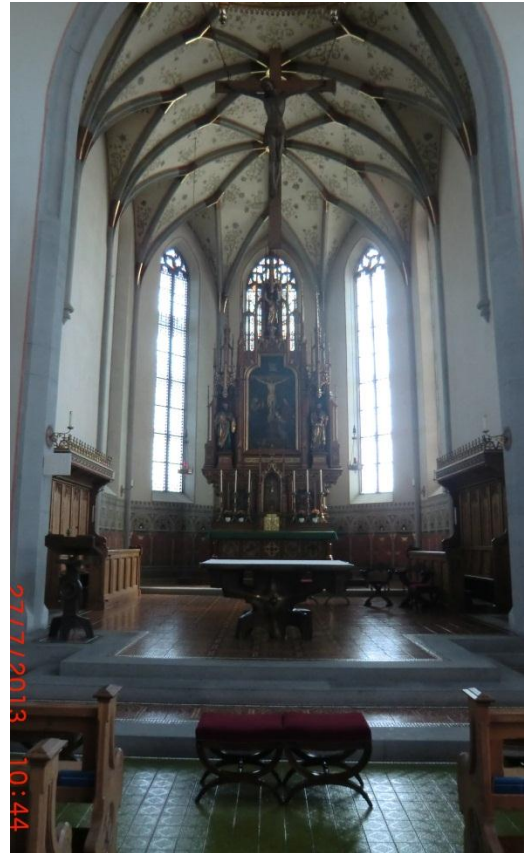
Eén van de mannen is ook naar Santiago gelopen en is begonnen in Genève.

Na ruim een kwartier vertrekken we, maar we maken eerst een foto van deze gezellige groep mannen. Ze willen wel, dat ik een Zwitsers vlaggetje vasthoud op de foto.

Om ca. 10.00 uur staan we aan de rand van Jona. We moeten nog door Rapperswil om bij de dam naar Pfäffikon te komen.

We hebben een overzicht over het stadje en over Pfäffikon, dat aan de overkant ligt.

Als we door Rapperswil lopen, passeren we een slot, dat boven de stad uit torent. Naast het slot staat nog een mooie kerk.

Om 10.45 uur beginnen we aan de oversteek via de dam. De dam is ca. 4,5 kilometer lang. Rechts kijken we over de Zürichsee en links over de Obersee. Er zijn veel bootjes op het water. Naast de dam ligt een wandelbrug. We hebben helaas het tunneltje naar de brug over het hoofd gezien.

Om 11.30 uur zijn we al ver gevorderd op de dam. De temperatuur is opgelopen tot boven de 30 graden. Het is op de dam, zonder enige beschutting, erg warm.

Als we over een fietspad kunnen gaan lopen, kunnen we in de schaduw van struiken wat eten.

Om 12.00 uur gaan we verder. We komen veel mensen tegen, die op weg zijn naar het water. Sommige mensen maken een opmerking, dat het erg warm moet zijn met de rugzak. Dat is het ook.

In Pfäffikon moeten we weer, via een tunnel, onder het stationsgebouw door. Gisteren namen we een ijsje. Dat doen we nu ook maar.

Als we verder gaan, volgen we de bordjes. Een vrouw maakt ons er op attent, dat we verkeerd lopen. Ze brengt ons naar de route. Het is een erg aardige vrouw.

Als we buiten Pfäffikon komen, beginnen we meteen met klimmen. Het zijn steile hellingen met steile trappen. Dit blijft duren tot een verkeersweg. Als we de weg zijn overgestoken, is er een bank aan de rand van een bos. Hier moeten we even rusten, want

het is verschrikkelijk heet en het was erg vermoeiend. De temperatuur is opgelopen tot 35 graden.

We moeten tot St. Meinrad nog 275 meter klimmen en daarna is het vlak tot Einsiedeln.

Als we verder gaan lopen we het bos in. Het is weer klimmen over steile trappen. Er is geen meter vlak. Na de ene trap komt er weer een volgende. Het zijn grote opstappen. Het is een verschrikking bij deze temperatuur. Het wordt nog steiler en het blijft maar duren.

Ik denk terug aan wat we vanmorgen besproken hebben over eventueel stoppen. Ik stop even en zeg tegen Jac, dat we zo niet verder moeten gaan. Dit is niet verantwoord.

Jac is het daar helemaal mee eens.

We besluiten door te lopen tot een dorp, waar een bushalte is. Als we boven zijn, komen bij een bushalte bij een restaurant.

In het restaurant vragen we informatie over de busdiensten.

We kunnen om ca. 14.00 uur met de bus naar Schindellegi en daarna met de trein naar Einsiedeln.

We voelen ons afvallige pelgrims, maar we zijn het er over eens, dat we een goede beslissing hebben genomen. Op mijn thermometer is het nu 36 graden. In het station nemen we een stadsplattegrond mee. De herberg is snel gevonden.

De herberg is een oud gebouw en is aan de buitenzijde aan groot onderhoud toe. Van binnen ziet het er niet slecht uit. We hebben een royale kamer. We douchen en gaan naar de Kathedraal. Het is een erg mooie kerk.

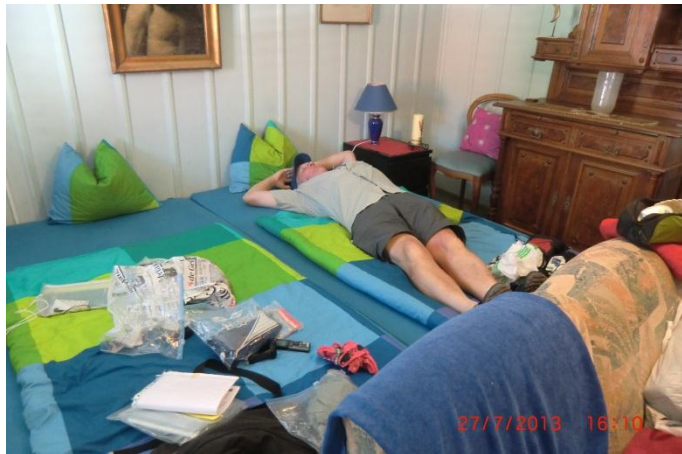
De kerk is een onderdeel van een Benedictijnerklooster.

Helaas mogen in de kerk geen foto's gemaakt worden. Daarom koop ik een boekje met een paar mooie foto's.

Er is een kerkdienst gaande. We maken nog het Agnus Dei mee, dat door

priesters bij de kapel van de Zwarte Madonna gezongen wordt.

In de sacristie krijgen we een

stempel in onze Credential.

Onderweg naar de herberg drinken we een pilsje en doen boodschappen.

We eten een maaltijdsalade met brood en een glas wijn en een yoghurt na. Het smaakt goed.

Er zijn intussen nog 2 damespelgrims aangekomen. Ze zijn vanmorgen in Wattwil begonnen en lopen naar de Bodensee. Zij lopen de route in tegenover gestelde richting.

Na het eten gaan we schrijven en gaan om 21.30 uur naar bed.

=====

Dag 5: 28 juli 2013. Einsiedeln - Brunnen: 24 km.

We vertrekken om 6.45 uur.

Aan het ontbijt zitten ook de 2 dames. Ze heten Vera en Regula. Ze vertellen, dat ze regelmatig met de bus gaan.

We kunnen de route vervolgen bij de herberg.

We passeren enkele hoge skischansen. We kunnen ze niet goed zien vanwege de bomen, die er voor staan.

We lopen door een dal met aan beide zijden bergen. Het dal heet het Alpenthal.

We passeren links het dorp Trachslau en rechts Oben Trachslau.

Het weer is goed.

Het is zondag. Dus het is niet druk op de weg en het pad.

Om 8.00 uur lopen we al even langs het riviertje Alp.

We gaan via een brug aan de andere kant van de rivier lopen. Het is heerlijk hier te lopen, want het is langs de rivier vlak en het is een goed beloopbaar pad.

Om 8.30 uur komen we in het dorp Alpthal. We passeren

een mooi kerkje. Helaas is het gesloten.

Vlak bij de kerk is een café met een terras. We willen wel koffie.

Er zit een vrouwelijke pelgrim. We gaan bij haar zitten en bestellen koffie. Ze is bijzonder aardig en praat volop over haar tocht. Ze is ook begonnen in Rorschach.

Gisteren heeft ze niet de zware klim gehad, zoals wij. Zij is om het meer heen gelopen i.p.v. via de dam.

Ze woont in de buurt van Brunnen. Vanavond gaat ze weer naar huis. Ze vertelt over de 2 rotspunten voor ons. Deze heten de Grote en Kleine Mythe. De Grote Mythe is te beklimmen. Wij zullen het niet proberen.

Na de koffie vertrekken we.

De temperatuur is om 9.00 uur ca. 20 graden. We lopen nog steeds langs de rivier de Alp.

We verlaten de rivier en beginnen aan de klim naar de top van de berg

Haggenegg. De top ligt op 1414 meter.

Op een bord staat de naam Malosen, 1018 meter. Dus 400 meter klimmen.

Het is steil. We moeten rustig aan doen. Dat hebben intussen wel geleerd. We rusten op tijd.

We komen bij een snelstromend waterloopje, waar we doorheen moeten. We kunnen de voeten net droog houden.

Op 9.30 uur zijn we 100 meter gestegen. We lopen tussen struiken en het is windstil en warm.

Tegen 10 uur lopen op een hoogte van 1265 meter.

De vrouw van het caféterras passeert ons. Ze heet Sandra. Ze loopt zonder stokken en met haar handen op de bovenbenen en loopt soepel. Het is te zien, dat ze een ervaren klimster is in de bergen. We zeggen, dat ze een klimgeit is. Ze zegt, dat dat een Siege is.

We rusten in de schaduw en eten een broodje. Er waait hier een zacht windje. Als we verder gaan passeren we Sandra weer. We gaan weer verder in de volle zon. Gelukkig is het nu niet zo steil. We moeten nog

200 meter klimmen. Sandra blijft bij ons lopen.

Om 10.45 uur zijn we op de Haggennegg, het hoogste punt van onze wandeltocht door Zwitserland. We zijn op 1414 meter.

Sandra maakt van ons een foto, als we voor het bord staan, waarop staat dat dit punt het hoogste punt is.

We drinken koffie op het terras. Sandra blijft bij ons. Er zitten nog wat dames, die ook deze Jakobsweg lopen. Ze zijn ook in Rorschach begonnen en lopen tot Lausanne. Als we verder gaan, gaan we meteen dalen.

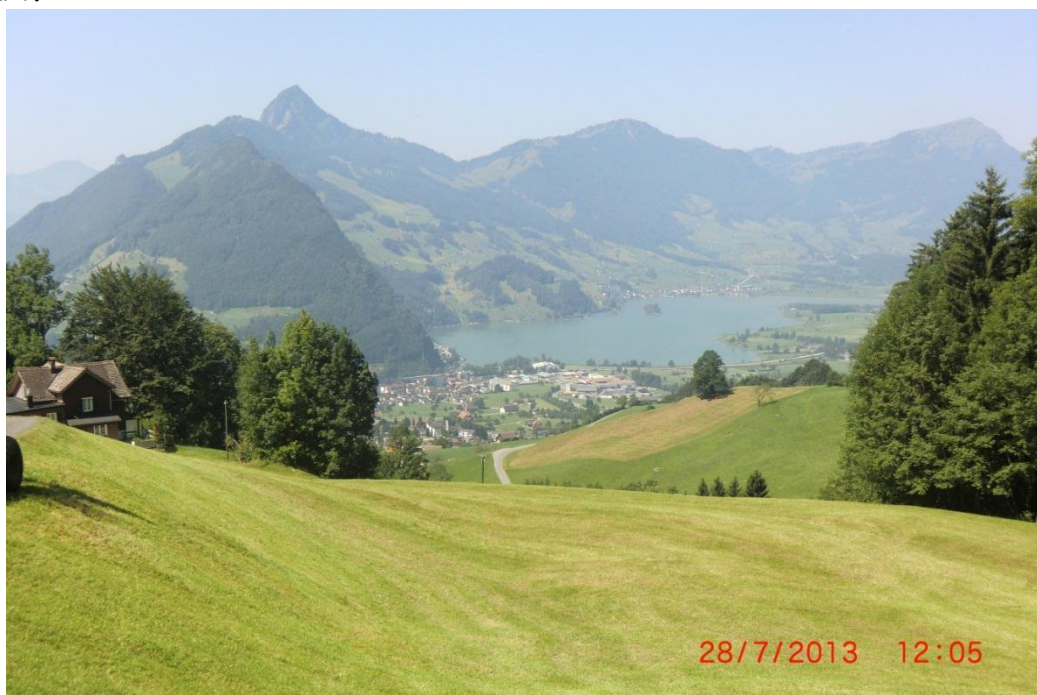
We gaan nu ca. 1000 meter dalen tot Brunnen.

Het gaat steil naar beneden over grof puin. Het is goed opletten, want we kunnen onderuit glijden over het losse puin.

De uitzichten zijn erg mooi.

De grote en kleine mythe blijven in onze nabijheid.

Jac loopt samen met Sandra. Ik loop mijn eigen tempo en loop een 50 meter voor hen uit.

Om ca. 12.00 uur zijn we ca. 400 meter gedaald. Nu nog ca. 600 meter dalen. Dit gaat nog wel een paar uur duren.

Ik moet steeds met mijn stokken afremmen, omdat het zo steil is.

De temperatuur is nu ca. 25 graden

Ik meld aan Jac, dat ik wat wil eten. Sandra wil doorlopen. Ik zeg haar, dat ik een koek voor haar heb. Ze blijft bij ons.

Als we verder gaan, laat ik Sandra en Jac samen lopen. Het klikt wel tussen die 2.

Ik denk, dat ze elkaar wel aardig vinden.

Om 12.30 uur hebben we een mooi uitzicht over Schwyz.

Om 13.00 uur zijn we in Schwyz. We komen langs een mooie kerk. We maken er enkele foto's.

Het is druk in het stadje. Het heeft ca. 6500 inwoners.

We lopen van Schwyz naar Brunnen. Dat is nog ca. 1 1/2 uur lopen.

We lopen door het buitengebied. De temperatuur is nu opgelopen tot 33 graden.

Het is wel erg warm, maar het voelt niet zoals gisteren.

We bezoeken nog een kapel.

Als we vóór Brunnen staan, gaan we van de route af richting het klooster.

We nemen afscheid van Sandra.

Ik laat ze even alleen en loop verder. Verderop wacht ik op Jac.

Mijn vermoeden is juist.

Om ca. 15.00 uur zijn we bij het klooster. Een bijzonder aardige zuster ontvangt ons en we krijgen een glaasje water.

We douchen en wassen de kleren, die we in de droogkamer kunnen drogen.

We gaan op zoek naar de boot, die ons morgenvroeg over het Vierwaldstättermeer moet varen.

Het is 30 minuten lopen vanaf het klooster.

De 1^e boot vaart om 6.33 uur. Dan moeten we om 5.30 uur ontbijten.

De zuster wil wel meewerken.

Er is nog een vrouw aangekomen. Vanmiddag zat ze als een ziek vogeltje bij de kerk. Ze zat toen te wachten op de bus, want ze kwam niet meer vooruit.

We eten in een restaurant nabij het klooster.

Als we weer terug in het klooster zijn, gaan we schrijven.

We gaan om 21.00 uur naar bed.

=====

Dag 6: 29 juli 2013. Brunnen - St. Jakob: 29 km.

We willen de boot halen van 6.33 uur om het Vierwaldstättermeer over te steken naar Treib, waar we onze tocht kunnen vervolgen.

Het heeft de afgelopen nacht flink geregend. Als we vertrekken regent het nog steeds. Het ziet er niet naar uit, dat het snel droog zal worden. We zijn tijdig op de boot, die al klaar ligt. Wij zijn de enige passagiers. Tijdens de overtocht is het water erg rustig. Het duurt niet meer dan 10

minuten.

Als we in Treib van de boot stappen moeten we meteen gaan klimmen.

Rechts van ons ligt het Vierwaldstättermeer. We lopen door de duinen. Soms over een pad, maar vaak over grasland. Het gras is flink nat door de vele regen van afgelopen nacht en vanmorgen.

We passeren de plaats Volligen en lopen richting Sunnwil.

Het is pittig klimmen over bergpaadjes. Ook moeten we klimmen via bergtrappen met hoge en steeds verschillende optreden.

We lopen langs steile rotswanden met aan de andere kant de diepte.

Tegen 9.00 uur zijn we in Sunnwil. Daarna lopen we naar Ermetten.

Hier drinken we koffie en eten een broodje.

Als we Ermetten verlaten, moeten we 300 meter dalen naar de zee. Het dalen gaat meest via steile trappen.

Het blijft maar regenen.

Er komen waterstroompjes van boven, die zich met veel geweld naar beneden storten.

Uiteindelijk komen we uit bij het meer. We lopen langs de kust naar Beckenried.

Het is een langgerekt dorp.

Het regent bijna constant. Ik heb mijn camera en portemonnee veilig in mijn rugtas gestopt om te voorkomen, dat mijn spullen nat worden.

Mijn voeten zijn flink nat geworden. Het water staat in mijn schoenen.

In Buochs bezoeken we een kerk, waar we een stempel in ons pelgrimspaspoort zetten.

Als we de kerk verlaten, missen we een markering en lopen verkeerd.

Na ca. 300 meter laat ik een auto stoppen en vraag naar de route. De vrouw weet het exact, want ze woont aan de route. Ze wil ons wel met auto naar de route brengen. Erg aardig van haar.

Als ze stopt om ons uit te laten, is het opgehouden met regenen.

We bergen meteen onze poncho op.

Tegen 13.00 uur zijn we in Obersdorf. We lopen over mooie gras- en halfverharde paden.

We lopen over een brug van een snelstromende rivier. De rivier heet de Engelberger Aa. We steken een verkeersweg over en lopen langs Obersdorf.

We hebben hier mooie uitzichten over de berghellingen met de boerderijen en huizen tegen de hellingen. Ik vind die plaatjes wel erg mooi.

In Ennerberg staat een paal van ca. 5 meter hoog met daarop een uitgevallen kerstboom. Aan de boom hangt een bord met de tekst: Nina Aoron 4-5-13.

Dus dit heeft iets met een geboorte te maken.

Het gaat weer regenen. Dus we trekken de regenkleding weer aan.

Op het pad zien we de Duitse vrouw, die gisteren ook in het klooster sliep.

Ze is met de boot gevaren naar Beckenried. Ze heeft ook gebeld naar de B&B, waar wij slapen, maar er was geen plaats meer. Ze gaat nu een slaappleats zoeken in Stans.

Na Stans staat een man voor zijn huis. Jac vraagt of hij misschien koffie heeft. Hij wil wel koffie zetten. We gaan in een tuinhuisje zitten, terwijl zijn vrouw koffie zet. Na 20 minuten gaan we verder. We lopen over

mooie paden richting St. Jakob.

Het blijft maar regenen. Alle kleren zijn doornat en mijn schoenen staan vol water.

Om ca. 16.15 uur arriveren we bij de B&B.

We worden vriendelijk ontvangen. De vrouw wil onze kleren wel in de droger stoppen. Dat is geweldig.

Onze schoenen stoppen we vol kranten en toiletpapier.

We kunnen hier vanavond ook eten. We eten salade, risotto en een yoghurt na met ook een glas wijn en koffie.

Er logeert ook een pater Kapucijner. Hij is theoloog en heeft zich gespecialiseerd in de H. Franciscus. Hij organiseert ook reizen naar Assisi.

Het is een gesprekspartner voor Jac, want ik ga om 20.00 uur naar onze kamer en ga schrijven.

De kleren zijn droog, maar de schoenen lukt niet erg.

=====

Dag 7: 30 juli 2013. St. Jakob – Bruni: 29 km.

Om 7.15 uur vertrekken we. We moeten langs de kerk om de stempel te halen.

We kunnen een appel en reepje chocola meenemen.

We lopen richting Kerns. We moeten nog boodschappen doen, want we hebben niet veel te eten voor onderweg.

We moeten vanaf het begin al flink klimmen. Vanaf het begin klimmen is voor mij niets. Ik heb altijd enige tijd nodig om in te wandelen.

Om 7.45 uur passeren we Kerns. Dan gaan we op weg naar Fluëli-Ranft.

We krijgen een telefoontje, dat de overnachting voor morgenavond geregeld is.

We proberen meestal de overnachtingen 3 dagen tevoren te regelen.

We moeten er ook rekening mee houden, dat het 1 augustus in Zwitserland een nationale feestdag is.

Om 10.00 uur komen we bij het woonhuis van Bruder Klaus. Er staat een kapel bij. Bruder Klaus is de patroonheilige van Zwitserland.

Hij leefde van 1417 tot 1487. Uit het huwelijk met Dorothea Wyss werden 10 kinderen geboren. Hij bekleedde vele belangrijke functies, zoals rechter en politicus.

In 1465 nam hij ontslag uit alle politieke functies.

Hij verliet, in goed overleg, zijn vrouw met de bedoeling een bedevaartstocht te gaan maken.

Geleid door visioenen keerde hij al snel terug. Zijn vrienden bouwden in de buurt van Ranft een woning en kapel voor hem. Hij leefde als een kluizenaar.

Binnen korte tijd stroomden vele mensen naar de "levende" heilige.

Hij genoot tijdens zijn leven de hoogste waardering.

Vlakbij staat een kiosk. Er staan 2 zusters in, die souvenirs verkopen. Een zuster zegt, dat zij vanaf hier naar Santiago is gelopen. Ze is er erg trots op.

We gaan verder en na een steile klim met veel trappen, arriveren we om 10.30 uur in Fluëli. Onderweg hebben we mooie uitzichten.

Hier drinken we koffie met iets lekkers. We kunnen hier ook boodschappen doen. Op een parkeerplaats stopt een Nederlandse auto. We maken een praatje met hen. Ze willen ook het huis van Bruder Klaus gaan bezoeken. Ze staan op een camping in Sachseln.

Vanaf hier gaan we dalen naar Sachseln, dat aan de rivier de Sarner ligt.

Als we dalen hebben we prachtige uitzichten over de Sarnersee met daarachter de bergen met de overdrijvende wolkenvelden.

Om 11.45 uur dalen we nog steeds richting het meer. Het is erg mooi langs het meer met de dorpjes tegen de berghellingen. Het water is helblauw.

Onderweg passeren we een monument, dat gewijd is aan Bruder Klaus.
De lucht wordt steeds helderder en het wordt steeds warmer.
We brengen een bezoek aan de mooie kerk van Sachsln.
We gaan bij het dorp Ewil vlak langs het meer lopen en gaan we op een bank langs het meer wat eten. Het smaakt wel om 13.00 uur.
Als we verder gaan, maken we nog een praatje met een vrouw, die ook in de herberg op de Brunipass wil overnachten.

In het plaatsje Giswil gaan we weer klimmen. Het gaat over paden, die volgens mij, alleen geschikt zijn voor klimgeiten. De paden bestaan uit puin en grind. Het is een vermoeiende steile klim.

We passeren een spoorlijn, waar een tandrad is opgenomen.

Om 14.45 uur bereiken we het hoogste punt voor vandaag. Het is de Kaiserstuhl op een

hoogte van ca. 700 meter.

Daarna gaat het langzaam dalen naar Lungern. We nemen de route aan de andere zijde van Lungernsee. Het pad loopt meest vlak langs het meer.

We moeten met een treintje naar de Brunigpass, omdat in Lungern geen slaappleats is te krijgen.

Als we in de buurt van Lungern komen zien we het treintje rijden.

Om ca. 16.00 uur zijn we op het station. We kunnen met de trein van 16.45 uur.

Het is een trein met een panoramadak.

In Bruni moeten we vragen naar de herberg. Het is ca. 300 meter lopen vanaf het station.

Het is een huis van de organisatie Naturfreundenhaus. Het is een prachtige locatie. Het ligt tegen een helling en omgeven door mooie natuur.

Wij zijn de 1^e gasten. Er kunnen misschien wel 50 mensen overnachten.

We maken een praatje met de vrouw des huizes.

Na ons komen nog enkele pelgrims. We zijn uiteindelijk met 8 man/vrouw. We gebruiken gezamenlijk de maaltijd op het terras. De maaltijd bestaat uit een salade en macaroni.

Na het eten ga ik schrijven en ben daar om ca. 21.30 uur mee klaar.

=====

Dag 8: 31 juli 2013. Bruni - Ringgenberg: 29 km

We vertrekken om ca. 7.00 uur bij het huis van de Naturfreunden.

We kunnen de route vervolgen bij het huis.

Het is rustig weer met een zachte temperatuur. Het zal vandaag erg warm worden.

We moeten nog een stevige klim afwerken en daarna gaan we 400 meter dalen.

Het is een steile afdaling door bossen met paden met veel losse stenen en onder bladeren verborgen wortels. Het is heel goed opletten.

Als we 200 meter gedaald zijn krijgen we een uitzicht over de Brienzersee.

We komen in Brienzwiller. Hier is een pelgrimsherberg.

We gaan er langs en drinken in de herberg koffie. De eigenaar heeft de Via Regia gedaan van Kiev in de Ukraine door Polen, de Ökumenische Pilgerweg in Duitsland en is naar Santiago doorgelopen.

Hij is een alternatief figuur, een lange grijze baard van 20 centimeter en pijprokend.

Als we verder gaan moeten we over de weg. Bij een gevaarlijke bocht wil ik via een puinweggetje de bocht vermijden. Een bus stopt en de chauffeur zegt, dat we toch via de bocht verder moeten, omdat we anders niet meer op de route geraken. Dus even goed uitkijken.

Het weer is prima.

De zon schijnt volop.

We lopen via een bos richting de Brienzersee.

Regelmatig zien we mensen met honden. Veel mensen hebben een zakje in de hand met hondenpoep.

Overal staan

vuilnisbakken voor de zakjes. Aan de bakken is een automaat bevestigd met schone zakjes. Er ligt hier nergens hondenpoep op straat of pad, zelfs niet in het bos.

Om 9.15 uur lopen we door Hofstetten.

Hier komen we langs een bakkerij. Jac trakteert vandaag op appeltaart.

Er komt een oude vrouw bij ons zitten. Ze vertelt, dat de bergen vóór ons ca. 3000 meter hoog zijn. Er zijn paden, die naar de top lopen. Op de top is het nu slechts 10 graden. Daar liggen ook enkele dorpen.

In het voorjaar wordt het vee naar boven gebracht en in het najaar weer opgehaald. Op diverse toppen ligt sneeuw.

Om ca. 10.00 uur komen we bij de Brienersee. Hier staan vele, zeer mooie huizen. Overal zitten mensen in de tuin te genieten van het mooie weer.

Als we Brienz verlaten hebben, gaan we van de kust af en moet er weer geklommen worden.

We gaan weer 300 meter stijgen. Op de vlakke stukken krijgen we mooie uitzichten over het meer.

Om ca. 12.00 uur arriveren we bij een hangbrug van ca. 100 meter lengte, waar we overheen moeten.

De brug beweegt en kraakt flink, als we er overheen lopen. Jac vindt dit erg leuk. Ik zeg tegen Jac, dat ik het bijna voor de 2^e keer in mijn broek deed vandaag.

We gaan dalen. Dat loopt heerlijk en het schiet op.

Tussen de bomen en struiken hebben we steeds mooie uitzichten over het meer.

We komen in Oberried. Het is ca. 12.30 uur. We hebben erge honger. We bestellen in een restaurant een worstsalade met brood. Het duurt lang voor er geserveerd wordt. Het smaakt goed.

De worstsalade bestaat uit: sla met een augurkje e.d. met schijfjes worst met een dressing overgoten.

Om 13.30 uur gaan we verder.

Volgens de bordjes is het nog 1 3/4 uur lopen.

Na Oberied gaat het weer omhoog.

We klimmen naar ruim 700 meter. Daarna weer dalen en lopen we heerlijk in de schaduw.

We passeren het plaatsje Niederried. Na weer klimmen en dalen komen we in Ringgenberg.

Alle huizen in deze plaats zijn van hout met een gemetselde of betonnen onderbouw.

De huizen zijn erg mooi met allerlei verschillende houten decoraties.

Onze overnachtingsplaats is een huis van het Leger des Heils.

Het is een mooi, maar vooral een net gebouw.

We hebben een erg mooie kamer. Elders in een van de gebouwen logeren 20 gehandicapten uit Wallis.

We doen de was en boodschappen voor morgen.

Om 18.00 uur gaan we eten in het restaurant Bären tegenover onze overnachtingsplaats.

Om 19.00 uur gaan we schrijven aan een tafel in de tuin. De temperatuur is heerlijk.

Om 20.30 uur zijn we klaar en gaan op tijd naar bed, want we willen morgen vroeg weg. Er is voorspeld, dat het morgen erg warm wordt.

=====

Dag 9: 1 augustus 2013. Ringgenberg - Thun: 29 km.

We staan vroeg op, want het zal erg warm worden vandaag. We vertrekken om goed 6.00 uur.

Het is 1 augustus. Het is de nationale feestdag in Zwitserland.

Sinds het eind van de 19^e eeuw wordt op 1 augustus als nationale feestdag gevierd. De datum is afgeleid van een van de eerste verdragen tussen de 3 kantons Uri, Schwyz en Unterwalden, die de kern vormen van het huidige Zwitserland, dat in de loop van ruim 500 jaar is ontstaan.

Bij praktisch alle huizen hangen meerdere vlaggen uit en overal staan kleine vlaggetjes in bloempotten, in tuinen etc.

Wij dragen achter op onze rugtas ook een Zwitsers vlaggetje. Wij willen niet achter blijven.

Het weer is nu goed. Het zou vandaag 33 graden worden.

Wij hopen vóór de grootste warmte op de plaats van bestemming te zijn.

Het is vandaag niet veel klimmen en dalen. We lopen meest langs de Thunersee.

We lopen via Goldswil naar Interlaken.

Een rivier verbindt de Brienersee met de Thunersee.

Interlaken ligt aan de andere zijde van de rivier.

In de verte zien we een berg, die nog geheel bedekt is met sneeuw. Deze berg heet de Piz Maria.

Om 7.30 uur lopen we door een lange laan met aan beide zijden een rij bomen.

Om ca. 8.00 uur komen we bij de Thunersee.

We gaan langs het meer lopen. We hebben mooie uitzichten over het meer en de bergen daarachter.

Het lopen gaat goed. De route tot Merligen is, volgens het boekje, 5 uur lopen.

Wij doen er ruim 3 uur over.

Als het vlak is, gaan wij, volgens Zwitserse maatstaven, erg snel.

Iets voorbij Neuhaus kunnen we niet meer langs het meer lopen. We gaan naast een verkeersweg lopen. Het lopen gaat goed, maar we moeten regelmatig de berm in vanwege het verkeer. Regelmatig moeten we door een tunneltje.

Bij Merligen komen we weer bij het meer. We drinken hier koffie en gaan snel weer verder.

We komen in het gehucht Gunten. Op een verkeersbord staat, dat het nog 11 kilometer is naar Thun.

Om 12.00 uur is het 26 graden. En lopen we Oberhofen in. Het is wel warm, maar we kunnen goed lopen.

We lopen over een plein, waar volop gefeest wordt. Er treedt een harmonie op en het publiek, zittend aan lange tafels, zingt volop mee.

Het ruikt naar gebakken worst en hamburgers.

We lopen langs het meer verder. Dan zien we weer een bord, waarop staat, dat het nog 8 kilometer is.

Jac krijgt wat last van zijn knie en voet. Hij doet een rekverband om zijn knie en kan weer vrolijk verder.

Om 13.00 uur lopen we Thun in. We zien een mooie kerk staan, maar ook mooie huizen aan de See.

We lopen over een overkapte houten brug en komen bij het station. Het is nu ca. 13.30 uur.

Het is nog te vroeg om naar de B&B te gaan. Daarom eten en drinken we wat.

We vragen de route op het

station en komen om 15.00 uur bij de B&B.

Het is een ouder echtpaar, dat enkele slaapkamers over heeft.

De inrichting en aankleding zijn wat gedateerd.

Het is intussen 33 graden geworden.

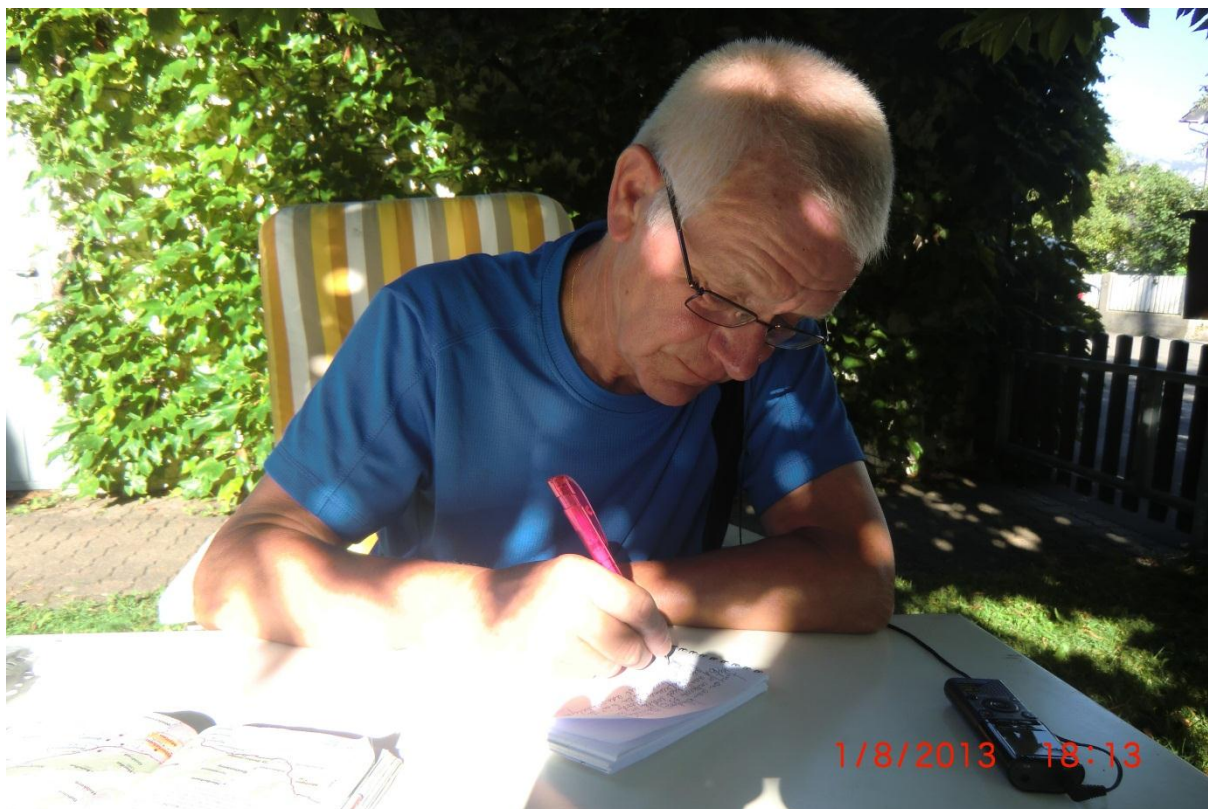
Als we aankomen worden we meteen naar de slaapkamer geloodst. Er wordt niet gevraagd of we iets willen drinken. Het is zeer karig na een zeer warme dag.

De slaapkamer is op de bovenste verdieping. Het is hier bloedheet.

Op onze vraag of we morgenvroeg om 6.00 uur kunnen vertrekken, stuit aanvankelijk op grote bezwaren, maar uiteindelijk wil de vrouw het ontbijt vanavond wel klaar zetten.

We gaan eerst maar buiten schrijven. Om 18.30 uur zijn we hiermee klaar.

We eten brood met worst en jam.

Het echtpaar zit op een nabij terras heerlijk koffie te drinken, maar vergeten te vragen of wij koffie ook lekker vinden. Het is zeer karig voor CHF 50, - per persoon.

=====

Dag 10: 2 augustus 2013. Thun - Rüeggisberg: 30 km.

Het is tot middernacht zeer onrustig buiten. 1 Augustus wordt gevierd als Oud en Nieuw in Nederland.

Het is ontzettend warm in de kamer. We hebben de ramen gesloten vanwege het helse kabaal. Het wordt nog warmer. Ik word er ziek van. Ik moet zelfs overgeven. Dat lucht wel op.

Om 11.00 uur val ik toch in slaap. Ik word een paar maal wakker. Jac zet om 0.00 uur de ramen weer open.

Het is buiten ook erg warm. Dus het helpt niet veel.

We ontbijten om 5.30 uur en vertrekken om 6.00 uur. Ik heb gelukkig nergens meer last van.

Het is buiten flink warm. We lopen naar het meer. Het waait er hard en het water is onrustig.

Om 7.00 uur zijn we in Gwatt.

We verlaten hier de Thunersee en moeten meteen gaan klimmen

Om 7.45 uur is het al 22 graden.

In Amsoldingen lopen we langs een mooi kerkje. Op een heuvel staat een mooie boerderij. Op de gevel staat: "Am Gottes Segen Ist Alles Gelegen".

We zien hier veel bordjes van de diverse wandel- en fietsroutes. We zien maar weinig fietsers, ondanks dat het vakantie is.

Op de achtergrond zien we steeds de bergen.

We lopen door het dorpje Uebeschi. Hier passeren we een boerderij in aanbouw.

De constructie staat er gedeeltelijk. Die bestaat uit zware eiken kolommen en balken. Het wordt een traditionele bouw. Het ziet er leuk uit.

Om 9.15 uur is het al 24 graden.

We gaan op weg naar Blumenstein. Hier drinken we koffie.

We passeren een kerk. De gevels zien er uit als een woonhuis. Grappig.
Ik help Jac aan een grote Zwitserse vlag, die ik aan zijn rugtas bevestig.
Na Blumenstein lopen we door een bos over een soort dijkje. We lopen heerlijk in de schaduw.
In Wattwil brengen we een bezoekje aan de kerk. We treffen hier een pelgrim uit Stuttgart. Hij is gestart in Rorschach en loopt tot Rüeggisberg.
Bij een boerderij hangt een thermometer, die aangeeft, dat het 35 graden is.
Wij lopen in de zon.
Na Wattwil lopen we naar Rüeggisberg. We moeten het eerste gedeelte flink klimmen.

Bij een wegrerestaurant drinken we wat fris.
Een van de mannen, die aan een nieuw terras bezig is maakt ons er op attent, dat de Jungfrau, de Eiger en de Mönch in de verte te zien zijn.
Dat klopt. Ze toornen alle 3 boven de rest uit.
De Jungfrau is de hoogste en is ca. 3300

meter hoog.
Ik maak er foto's van, maar doordat er weinig contrastverschil is tussen de lucht en de sneeuw valt het op de foto's toch tegen.
We zijn om 13.00 uur in Riggisberg We gaan eerst wat eten. We bestellen een Steinersalade. Het is een salade bestaande uit meerdere groenten en sla. De groenten komen allemaal uit blik. Het smaakt redelijk.
Om ca. 13.45 uur gaan we verder en is het nog ca. 1 1/2 uur naar Rüeggisberg. Ondanks de hitte hebben we er toch flink de pas in. We moeten meteen weer klimmen naar een kapel. Het zijn allemaal traptreden.
In de kapel kunnen we een stempel in onze credential zetten.
De man uit Stuttgart ligt heerlijk op een bank te slapen.
Na het bezoek aan de kapel gaan we weer dalen.
Om 15.00 uur arriveren we in Rüeggisberg. We brengen een bezoek aan de kerk. We lopen een Duits stel uit Bayern tegen het lijf. Zij slapen in dezelfde herberg als wij. Ze lopen met ons mee.
De vrouw van de herberg is even weg. Wij wachten in de schaduw.

We hebben een mooie grote kamer. De ontvangst is zeer goed. We krijgen een pilsje aangeboden.

Als we gedoucht en gewassen hebben gaan we boodschappen doen.

Op de terugweg brengen we een bezoek aan de kloosterruïne en het museum. Er zijn wat restanten overgebleven. Het moet vroeger een groot klooster geweest zijn.

Om 18.30 uur eten we een broodje met beleg.

Na het eten ga ik schrijven. Om ca. 20.00 uur ben ik hiermee klaar.

Ik ga vroeg naar bed, want ik heb nog wat in te halen.

=====

Dag 11: 3 augustus 2013. Rüeggisberg – Fribourg: 33 km.

Vannacht heb ik, ondanks de hitte, goed geslapen.

We kunnen om 5.30 uur ontbijten. De 3 Duitse pelgrims eten dan ook.

Ze zullen vandaag minder kilometers lopen dan wij.

Om 6.00 uur zijn we op pad. Het is eigenlijk nog maar net licht, maar voldoende om te starten.

De route loopt over het erf. Dat is gemakkelijk.

De lucht is zwaar bewolkt. Er wordt vandaag 33 graden voorspeld.

We gaan op weg naar Fribourg.

Al vrij snel hebben we een flinke afdaling in het bos. Dan is het toch wel donker.

Na een stukje asfalt krijgen we een stevige klim in het bos. We stijgen ca. 100 meter. Het gaat meest over trappen. Dat betekent, dat het erg steil is.

In de diepte zie ik de weg liggen, waar we zojuist gelopen hebben.

Na de steile klim gaan we door de weilanden.

Soms moeten we gokken welk pad we moeten hebben, omdat de markering niet duidelijk is. Meestal gokken we wel goed.

We passeren een paar akkers met aardbeien, waar een aantal mensen aan het plukken zijn.

Even verder staat een bord met de tekst: "Eerdbeerland".

We lopen veel over asfalt op weg naar Schwarzenburg.

Om ca. 8.30 uur zijn we in Schwarzenburg. We rusten wat op een bank op het stationsplein.

Jac loopt een rondje en komt terug met een heerlijk bekertje koffie. Heel goed van Jac.

We zijn vrij snel Schwarzenburg uit. En gaan weer dalen in een bos. Het is hier heerlijk koel.

Naast ons is een snelstromend riviertje met klotsend water.

We zien Albert uit Stuttgart, die vannacht ook in onze herberg sliep.

Naast het riviertje staan veel campers en caravans van mensen, die genieten van het mooie weer en het water.

Aan het eind van het pad moeten we het riviertje over en gaan we richting Heitenried.

Om ca. 10.00 uur weer een klim over kinderkoppen. Dat maakt het nog wat moeilijker.

In het bos passeren we een Jakob kapelletje, dat is aangeboden door de gemeente Heitenried en St. Antoni. Jacobus draagt een schelp om zijn hals.

In Heitenried verlaten we de Kanton Bern en komen in Kanton Fribourg.

We bezoeken een kerk, die zowel van buiten als van binnen erg mooi is.

In St. Antoni willen we ook een kerk bezoeken, maar er is een begrafenisdienst. Het hele gezelschap wacht vóór de kerk op de overledene. Als we verder gaan hebben we een mooi uitzicht over een dal.

Om ca. 12.00 uur gaan we op een bank zitten en eten wat. De temperatuur is gestegen tot 30 graden. Het asfalt maakt het nog extra warm.

In Tifers bezoeken we een bijzondere kapel. Op de gevel staan 8 afbeeldingen van het verhaal over de Duitse pelgrim, waarvan haar zoon werd opgehangen, omdat hij zilverwerk van een waard gestolen zou hebben. Dit verhaal komt overeen met het verhaal, zoals verteld in Santo Domingo aan de Camino Frances. In het restaurant van Coop drinken we ijskoude cola light. Dat smaakt wel bij deze hitte.

We lopen weer een tijd langs en door een bos.
We verdwalen een stukje, maar worden door een echtpaar de goede richting op gestuurd. Het is niet de gemarkeerde route, maar naast de verkeersweg.
We moeten goed opletten, want de Zwitsers rijden ook hard.

Het centrum van Fribourg ligt in een dal. We dalen via trappen naar het centrum.
We lopen naar de kathedraal. Deze wordt zowel van binnen als van buiten gerestaureerd, behalve het orgel. Dat is al gerestaureerd.
In de Kathedraal krijgen we een plattegrond met daarop aangegeven de route naar de Jeugdherberg.
We arriveren om ca. 16.00 uur in de Jeugdherberg. Helaas is deze pas om 17.00 uur open.
We gaan wat eten in een restaurantje. We moeten vanaf nu overschakelen op de Franse taal. Men spreekt hier praktisch geen Duits meer.
Om 17.00 uur zijn we weer bij de Jeugdherberg.
We slapen op een zaaltje voor 8 personen. Er is een bed bezet, maar de gebruiker is er niet.
We douchen, wassen en gaan schrijven. Om 20.15 uur zijn we overal mee klaar.

=====

Dag 12: 4 augustus 2013. Fribourg – Orsonnens: 22 km.

We hebben vandaag een beetje uitgeslapen, want we lopen vandaag een korte afstand.

Onze kamergenoot kwam om 4.00 uur zijn bedje opzoeken.

We kunnen om 7.30 uur ontbijten.

Om 8.00 uur vertrekken we. We lopen richting het station, waar we de route kunnen vervolgen.

Het is al vroeg warm. De zon schijnt volop en het zou weer warm worden vandaag.

Het is zondag. Er is dan ook weinig verkeer op straat.

We zijn vrij snel de stad uit.

Als we in het plaatsje Romont komen is er een splitsing van routes. Wij nemen de zuidelijke route.

We lopen via Lausanne naar Genève.

Even lopen we door een mooi bos via trappen en bruggetjes naar boven. Het ziet er hier erg leuk uit.

Om ca. 9.00 uur lopen we over puinpaden tussen de weilanden. Als we weer in een bos komen, gaan we op een boom zitten. Het wordt zwaar bewolkt en we wachten maar wat er verder gaat gebeuren.

Het gaat regenen. Wij blijven droog onder de bomen. Het is erg warm.

Als we verder gaan en uit het bos komen is het weer droog.

We passeren een mooie Romeinse brug.

We zien de lucht weer opklaren. Het wordt steeds helderder.

Om ca. 10.30 uur passeren we een huis, waar een bord staat met de tekst, dat de koffie gratis is voor pelgrims. Jawel, onder de carport staat een thermoskan met warme koffie.

Als we vertrekken is de lucht opgeklaard en de zon schijnt.

Als we 100 meter weg zijn, bemerk ik, dat ik mijn stokken heb laten staan.

Verd.... Ik snel terug.

We passeren een loods, waar veel mensen staan met een glaasje champagne in de hand. Als ik de loods passeer vraag ik of er iets te vieren valt. Iemand vertelt, dat er een tocht is met 65 antieke auto's. De auto's komen een voor een aanrijden.

De kerk in Ecuwillens is gesloten.

Net buiten het dorp staat een mooie afbeelding van een man, die bestaat uit rollen en pakken hooi. Het is grappig om te zien.

Door de regen is het erg vochtig geworden, waardoor we flink transpireren

Het landschap is de laatste dagen veranderd. De bergen zijn lager en het klimmen en dalen is minder geworden. Dat is bij deze temperatuur prima.

We komen langs een kapel, waar we een stempel kunnen zetten.

Dan wordt het flink dalen naar het riviertje La Glâne. We gaan via een bruggetje over de rivier.

We lopen door Autigny. Verderop komen we in Chavannes sur Orsonnens. Dan is het ca. 30 minuten lopen naar Orsonnens, waar het Cisterciënzer klooster staat, waar we overnachten. Het klooster heet: Dame de Fatima. Het klooster wordt bevolkt door Vietnamese paters en zusters.

Het is intussen 28 graden geworden.

Het klooster is een groot complex. We worden ontvangen door een Vietnamese pater, die een beetje Frans spreekt. Hij draagt ons over aan een "leerling"pater, die ons naar onze kamer brengt.

Het ziet er redelijk uit, hoewel het oud is en een schilderbeurt behoeft.

Het was kunnen we ophangen op de zolder. Het is daar verschrikkelijk heet. De was zal hier wel drogen. Het is een echte rommelzolder. Alle niet gebruikte spullen zijn hier opgeslagen. Van oude schrijfmachines tot overjarige beeldschermen.

Als we hiermee klaar zijn, gaan we wat drinken in een café tegenover het klooster.

Als we terug komen horen we gezang in een kapel. Wij gaan ook naar binnen. We volgen de dienst. Er zitten ca. 25 paters en zusters. Het zijn allen Vietnamezen. Het is in hoofdzaak gezang.

Als het gezang voorbij is, gaat een deel van de aanwezigen weg. Het wordt dan doodstil. Iedereen bidt of is in gedachten verzonken. Dit duurt zeker $\frac{3}{4}$ uur.

Om 18.15 uur kunnen we eten. Onze maaltijd wordt geserveerd in een aparte kamer.

Onze maaltijd bestaat uit: Vietnamese soep, hoofdgerecht bestaat uit: stukken varkensvlees met sla, courgette en rijst. Het nagerecht bestaat uit een abrikozenvla. Het is een heerlijke maaltijd.

Als we klaar zijn, gaan we naar de zolder om te zien of het wasgoed al droog is.

Daarna gaan we op een terras zitten schrijven bij een heerlijke temperatuur.

Om 20.15 uur zijn we hiermee klaar.

=====

Dag 13: 5 augustus 2013. Orsonnens – Moudon: 22 km.

We hoeven vandaag niet zo vroeg weg. Want het is een korte etappe.

We staan op om 6.45 uur. De paters hebben een goed ontbijt klaar gezet.

Het is nu wel een Europees ontbijt.

Om 7.45 uur vertrekken we.

Het weer is stralend en het is nu al 22 graden. Het zou, volgens de krant, 30 of meer graden worden.

We lopen eerst naar Romont. Het is een afstand van ca. 9 kilometer.

We lopen steeds over asfalt. Er is geen ander verkeer, maar het is niet leuk om zoveel over asfalt te moeten lopen. Mijn hakken zijn weer aan vervanging toe.

Romont ligt op een heuvel.

Om 9.15 uur zijn we in Romont. We nemen koffie met een croissant en we nemen nog broodjes mee voor de rest van de dag.

Na Romont komen we in een landelijk gebied met grasland en graan.

Jeanne en Jef bellen om te vragen hoe het met ons gaat. Leuk, dat ze aan ons denken.

Om ca. 11.00 uur komen we een jonge vrouw tegen. Ze komt uit München. Ze loopt nu van Genève naar Rorschach. Dan heeft ze haar pelgrimstocht van Praag naar Santiago volbracht. Ze vertelt, dat ze haar vriend vanmorgen is kwijt geraakt. Ze vertelt er niet bij waarom en hoe. Wij denken er het onze van.

Om ca. 12.00 uur staan we op een hoogte van 800 meter. We staan echt

op het hoogste punt van de omgeving. Om ons heen is aan alle kanten dal en verderop zijn er weer bergen en heuvels.

We gaan nu dalen. In korte tijd dalen we 200 meter.

De temperatuur is opgelopen tot 27 á 28 graden.

Om 13.00 uur zijn we in Curtille. We gaan aan een picknick tafel wat eten. Het is hier in de schaduw zelfs erg warm.

Even verderop is een restaurant. Daar drinken we koffie.

Terwijl wij hier zitten, komt Albert uit Stuttgart voorbij.

Verderop zit hij in het gras te eten. We maken even een praatje met hem en gaan verder.

We lopen langs een snelstromend riviertje in de schaduw van bomen.

Deze rivier volgen we tot Moudon. Het is intussen 33 graden geworden.

In Moudon nemen we bij een supermarkt een ijsje om af te koele

We lopen door leuke straatjes en lopen langs een grote camping. Er zijn geen Nederlandse auto's of caravans te ontdekken.

Om ca. 15.45 uur arriveren we bij onze overnachtingsplaats. Het is een chauffeurscafé met kamers.

Albert komt hier ook overnachten.

Om 18.00 uur kunnen we eten. Dan ga ik schrijven.

Als we klaar zijn, maken we nog een praatje met Albert.

=====

Dag 14: 6 augustus 2013. Moudon - Lausanne: 26 km.

Na het ontbijt vertrekken we. Het was erg warm vannacht op de kamer.

Het weer is goed. Iets meer dan 20 graden.

We beginnen op asfalt en als we het bos ingaan, gaat het meteen stijgen.

Er zijn hier ontzettend veel horzels. Ze steken heel erg. Het komt waarschijnlijk, omdat ik flink transpireer. Velen krijgen een mep en overleven het niet, maar dan staan er weer vele anderen klaar.

Om 8.00 uur zijn we in Vucherens. In een kapel zetten we een stempel.

Het is een gehucht zonder enige voorziening. Dus we kunnen geen brood kopen.

De gehele morgen is het licht stijgend.

Vóór Ussières gaan we weer steil naar beneden via zeer ongemakkelijke trappen. Dan gaat het weer klimmen via dezelfde ongemakkelijke trappen. Daarna weer dalen.

Ik ben blij, dat ik aan het eind in de schaduw kan uitpuffen.

In de plaats Montpreveyres kunnen we geen brood kopen en ook geen koffie drinken.

Langs de weg staat een restaurant. Helaas.

Deze is gesloten.

We hebben nog wat brood van een paar dagen geleden, dat we in de berm opeten.

Na het eten moeten we weer 100 meter klimmen. We lopen nu op een hoogte van 875 meter. Dat zal het hoogste punt zijn voor vandaag.

We passeren een manege. Jac vraagt een vrouw of ze misschien iets te drinken heeft. Ze heeft wel ranja. Het smaakt beter dan water.

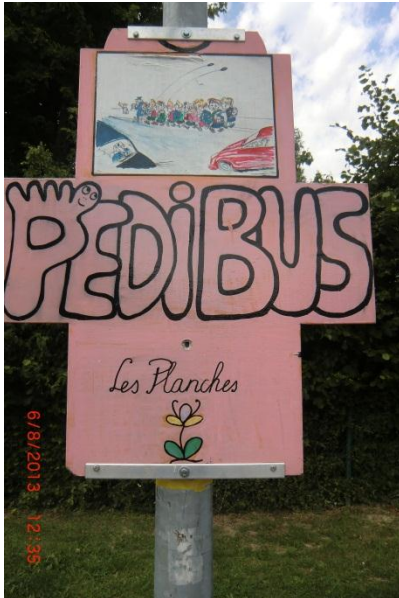
Ze vertelt, dat haar moeder Nederlandse is. Ze spreekt nog een paar woorden Nederlands.

Ze heeft deze manege pas laten bouwen en er kunnen 30 paarden geplaatst worden. De stallen zijn nog niet vol.

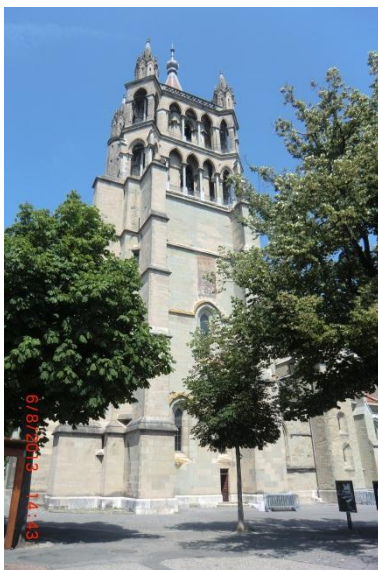

In het plaatsje Lausanne Praz Collet kunnen we in een restaurant koffie drinken.
 We passeren een plattegrond van Zwitserland met de route van de Jakobsweg.
 Op het bord staat, dat het nog 1965 kilometer is naar Santiago
 Er lopen hier 2 pelgrim meisjes met zware rugtassen.
 Als we door een bos lopen genieten we van de schaduw en de heerlijke
 temperatuur. De temperatuur is gestegen naar 26 graden.
 Er staan planten in een tuin, die ook in mijn tuin staan. Jac zegt, dat het de Rode
 Zonnehoed is. Ik zal het nakijken (het klopt).

In Epalinges eten we om ca. 12.00 uur.
 We lopen weer verder door een bos. Het is fijn
 wandelen over zachte puinpaden.

We passeren een uitkijktoren van ca. 35 meter hoog, geheel uitgevoerd in hout.
 Vóór Lausanne staan we op een heuvel, wat het hoogste punt is vandaag. Er staat
 een kapel, die gesloten is.
 We hebben een mooi uitzicht over Lausanne en het meer van Genève.
 We blijven hier even zitten.

Dan komt Albert met de 2 dames, die wij daar straks zagen. Zij komen ook uit Stuttgart.

We gaan vanaf hier dalen naar het centrum en de kathedraal.

Om 14.45 uur zijn we bij de Kathedraal. Het is een grote, mooie kerk.

We weten niet exact waar de jeugdherberg is. Daarom lopen we naar het station voor informatie. We krijgen een stadsplattegrond.

Het is toch nog een stukje lopen en het is ook nog erg warm geworden.

Om 16.00 uur zijn we in de jeugdherberg. We krijgen een 4 persoonskamer. Wij slapen alleen op deze kamer.

Om 18.30 uur kunnen we eten in het restaurant.

Na het eten ga ik schrijven. Om 20.15 uur ben ik hiermee klaar.

=====

Dag 15: 7 augustus 2013. Lausanne - Alleman: 25 km

Om 7.30 uur vertrekken we.

Als we de parkeerplaats af lopen, zijn we weer op de route.

We zijn meteen aan het meer. Het gaat over mooie paden langs het strand en tussen de struiken.

Aan het strand en in het water zit een grote kolonie zwanen.

Het is heel rustig weer. De temperatuur is nu ca. 20 graden.

Vannacht heeft het, gedurende een $\frac{1}{2}$ uur, hevig geonweerd.

In St. Sulpice bezoeken we een mooie kapel met mooie muurschilderingen, die gedeeltelijk zijn gerestaureerd.

Het gaat licht regenen. We trekken toch maar de poncho aan.

Het duurt maar even. Na een $\frac{1}{2}$ uur wordt de poncho weer opgeborgen.

Op een pier zit nu weer een kolonie aalscholvers.

Aan het strand is nu praktisch geen toerisme. Als er een paar druppels vallen is iedereen verdwenen.

Soms lopen er mensen met een hond over het strand en voor de rest is het strand van ons.

In Morges bezoeken we de kerk. Van binnen is de kerk sober, maar wel smaakvol.

We lopen een winkelstraat in en drinken onder een scherm een kop koffie. Het regent weer en we duiken weer in de poncho.

De temperatuur is ca. 22 graden.

Om 11.15 uur lopen we nog steeds langs het meer van Genève. De zon doet erg zijn best om door de wolken heen te schijnen.

Langs de paden en het strand hangen regelmatig posters om geen zwerfafval achter te laten. Overal is het schoon en er

hangen veel afvalbakken met automaten met plastic zakjes.

Het huisafval wordt nog uitgebreider gescheiden dan in Nederland. Het grof vuil, glas en petflessen. Tuinafval wordt gescheiden van groente en fruit en gekookt afval. Kranten, gescheiden van karton. De kranten moeten netjes bij elkaar gebonden zijn, anders blijft alles gewoon staan.

Als we een stukje van het meer verwijderd zijn, lopen we door een landbouwgebied met boomgaarden met fruit en druiven.

Als we even op een bank zitten, komt Albert langs. Hij komt even bij ons zitten.

We lopen langs grote druivenvelden. Er hangen veel druiven aan. Het duurt nog even voor ze rijp zijn.

Aan de zuidzijde is het veld laag en loopt omhoog. Zo maakt men optimaal gebruik van de zon.

Om 12.30 uur zijn we in St. Prex. We lopen door leuke straatjes.

Na het dorp komen we weer bij het meer.

Als we weer op een bank zitten, komt Albert weer voorbij. Hij wenst ons smakelijk eten en loopt door.

Na St. Prex verlaten we het meer en lopen we weer door een landbouwgebied.

Hier zijn ook akkers met pompoenen. Als je de grootte van de pompoenen ziet, moet het een gesjouw zijn om deze te oogsten.

Om 14.30 uur komen we in de plaats Alleman, waar we slapen.

St. Prex is maar een plaatsje met 400 inwoners.

Als we bij de overnachtingsplaats aankomen is het een boerderij. Het is een verschrikkelijke rommel. Ik ben benieuwd hoe het er binnen uitziet. Ik zie het niet zitten.

Een man met een sikje, die er uitziet als Catweazel ontvangt ons bij de poort. Hij zegt, dat zijn moeder ons naar de slaapplek zal brengen.

De vrouw brengt ons met haar kleine Toyota naar de slaappleats. Onderweg gaan we langs een groot winkelcentrum van Coop, waar we levensmiddelen kunnen kopen. We lopen ook hier Albert tegen het lijf.

Het huis, waar we slapen wordt volop verbouwd.

Als we binnen komen, wordt eerst het bouw materiaal uit de keuken gesjouwd.

De slaapkamer en de douche zien er netjes uit.

Na het douchen gaat onze kok Jac koken.

Het wordt vandaag voor de verandering een pasta met hamburger, yoghurt en koffie na.

Om 18.30 uur hebben we gegeten. Jac heeft goed gekookt en hij krijgt van alle eters een compliment.

Daarna gaan we schrijven.

=====

Dag 16: 8 augustus 2013. Alleman - Nyon: 22 km.

We worden door de vrouw opgehaald. Ze heeft nu een andere, kleine auto bij zich. Ze vertelt, dat ze gisteravond de autosleutels van de andere auto is kwijtgeraakt.

We gaan bij haar op de boerderij ontbijten. Ik ben benieuwd hoe het er bij haar binnen uitziet, want buiten en in de schuur is het een verschrikkelijke bende.

Binnen is het niet erg opgeruimd. Er staan 3 koel- en vrieskasten en ook nog een nieuwe hoge koel-vrieskast in de verpakking. Overal liggen of staan spullen.

Het ontbijt is sober, maar voor een pelgrim niet slecht.

We hebben gisteravond ons reisplan nog gewijzigd. We lopen vandaag niet naar Gland, maar naar Nyon. Dat is ca. 6 kilometer verder.

Om ca. 7.30 uur vertrekken we. Het regent, als we vertrekken. We trekken onze poncho aan.

De vrouw geeft aan hoe we het beste kunnen lopen om zo snel mogelijk weer op de route te komen. Het klopt. We bereiken weer snel het Meer van Genève.

We passeren Chateau de Rolle. Ik maak er geen foto van, want er staan veel bomen voor het kasteel.

De lucht boven het meer is mooi. De zware bewolking met de zon tussen en door de wolken geeft mooie effecten.

Na Rolle lopen we door het bosgebied naar Bussinal. Het onweer van een paar dagen geleden heeft hier flink huisgehouden. Er zijn veel bomen omgewaaid en van andere bomen zijn er veel takken afgebroken. De paden liggen er vol mee. Om 11.00 uur zijn we in Dully.

In het volgende bos weer dezelfde ravage als eerder.

De zon schijnt volop. Het ziet er naar uit, dat nu de wisselvalligheid voorbij is. De regenkleding wordt opgeborgen.

In Gland drinken we koffie met een sandwich. We passeren de herberg, waar we in Gland zouden slapen. Het ziet er niet welvarend uit.

Het is nu nog ca. 1 $\frac{1}{2}$ uur lopen naar Nyon.

De zonnebloemen staan er treurig bij vandaag. Ze laten het hoofd hangen en je kunt zien, dat hun dit weer niet bevalt.

In Nyon
zijn we

snel bij het station. We vinden het te vroeg om nu naar de B&B te gaan. We drinken en eten wat op een terras. Daarna gaan we op pad naar de B&B. Het is ca. 1 $\frac{1}{2}$ kilometer lopen vanaf het station.

Als we bij het huis aankomen, is er niemand.

Het is intussen weer gaan regenen. We wachten onder een luifel.

Om 15.00 uur besluiten we maar iets te gaan drinken bij een nabij gelegen tennispark.

Als we om 15.30 uur weer bij het huis arriveren, is de vrouw net aangekomen. Albert is er ook.

De vrouw zegt, dat Jac en ik bij een vriendin overnachten en Albert slaapt bij een buur.

Met Albert spreken we af om 18.30 uur bij het tennispark te gaan eten.

De vrouw brengt ons naar haar vriendin.

Onderweg vertelt ze, dat de kersen- en druivenoogst op 20 juni geheel is verhaagd. De bomen waren kaal, maar hebben nu weer volop bladeren.

Haar vriendin is een leuk mens.

Na de werkzaamheden gaan we in de tuin schrijven.

De vrouw brengt ons om 18.30 uur naar het tennispark om te kijken. Albert is al aanwezig.

Het is waarschijnlijk de laatste keer, dat we elkaar treffen.

Om 21.00 uur zijn we terug op onze kamer.

Morgenvroeg om 6.30 uur ontbijten en op naar Genève.

=====

Dag 17: 9 augustus 2013. Nyon - Genève: 28 km.

Het is vandaag onze laatste wandeldag op de Jakobsweg door Zwitserland. We vertrekken om ca. 6.45 uur en moeten een stukje lopen om op de route te komen.

In Eysins komen we op de route.

Het is nog ca. 28 kilometer. Dan hebben we ca. 440 kilometer in Zwitserland afgelegd.

Het is mooi weer en het is al 17 graden.

We hopen om ca. 14.00 uur in Genève te kunnen zijn. Dan kunnen we nog het een en ander regelen voor de terugreis morgenavond.

De overnachting voor vandaag hebben we gisteren nog kunnen regelen. Het is backpackershotel.

We lopen door polderlandschap over puinpaden.

Boven de bergen, aan de andere kant van het meer, ziet het er mooi uit. Zwaar bewolkt met de zonneschijn door de wolken.

Om 8.00 uur arriveren we in Founex. Aan de andere kant van het meer wordt het steeds bewolkter en het ziet er naar uit, dat het daar al of gaat regenen. Aan deze kant van het meer schijnt de zon.

In Commugny drinken we koffie.

We lopen een stukje verkeerd, maar we worden door een man weer op het goede spoor gezet.

In Commugny staat er bij een huis een bordje in de tuin, waar op staat, dat het nog 1892 kilometer naar Santiago is. Ik denk, dat het iets meer is.

Onderweg komt er een wesp achter mijn bril. Hij schrikt waarschijnlijk even erg als in. Voor ik hem kan wegslaan, heeft hij in mijn wenkbrauw gestoken. Mijn bril en de wesp vliegen door de lucht. Mijn wenkbrauw doet erg veel pijn. Gelukkig heeft Jac een tube Nestosyl tegen insectenbeten. Het helpt snel. Even later is de pijn voorbij en is het leed geleden.

We lopen door Mies en om ca. 11.00 uur lopen we door Genthod.

Hier in de buurt is het vliegveld van Geneve. Elke 10 minuten komt er wel een vliegtuig over, dat opstijgt of daalt. Ik kan me wel voorstellen, dat mensen, die bij een vliegveld wonen, hier een bloedhekel aan hebben.

Even later krijgen we een uitzicht over het meer van Genève met als hoogtepunt de Jet d'eau, de fontein in het meer. Deze fontein spuit ca. 125 meter hoog. Om ca. 12.00 uur zijn we in Pregny en bezoeken we nog een kerk.

Even later passeren we nog een tennispark. We gaan hier wat eten en drinken. Het duurt vrij lang eer de bestelling wordt opgediend. We kunnen er niets van zeggen, want het zijn vrijwilligers, die erg hun best doen.

Om 13.45 uur gaan we verder. Al vrij snel staan we aan de rand van Genève. Als we Geneve inlopen, lopen we helaas langs een drukke verkeersweg en niet langs

het meer.

We komen langs het Brunswickmonument. Hier stond ik 6 jaar geleden ook, toen ik met Michel de Via Gebennensis ging lopen.

We passeren de grote fontein en gaan op pad naar de Kathedraal st. Pierre, waar deze Jakobsweg eindigt.

Ik maak in de kerk een paar mooie foto's. De buitenzijde is niet te fotograferen, omdat de kerk aan alle kanten is ingebouwd. Ik koop een ansichtkaart, waar ik een foto van maak.

Dan volgen we een stuk de route om bij de overnachtingsplaats te komen.

Het is een Jeugdherberg. Het is een vrij nieuw gebouw en de kamer is netjes.

We kunnen de rugzak op de kamer achter laten.

Daarna gaan we naar de Basiliek Notre Dame. Hier zijn Michel en ik 6 jaar geleden gestart. Ik kan hier mooie foto's make

Om 18.30 uur is hier een H. Mis. We zijn op tijd terug voor de H. Mis. Deze duurt ca. 3/4 uur en wordt gedaan door een donkere priester.
 Aan het eind van de mis geven veel mensen, ook wij, de priester een hand.
 Na de mis gaan we eten in een Thais restaurant. Ik neem noodless met kip en een pilsje. Het pilsje kost CHF 6 voor een flesje van 0,25 cl.
 Om ca. 20.30 uur zijn we weer in de jeugdherberg.
 Ik ga voor de laatste keer mijn dagboek schrijven en ik kan morgenvroeg uitslapen.

=====

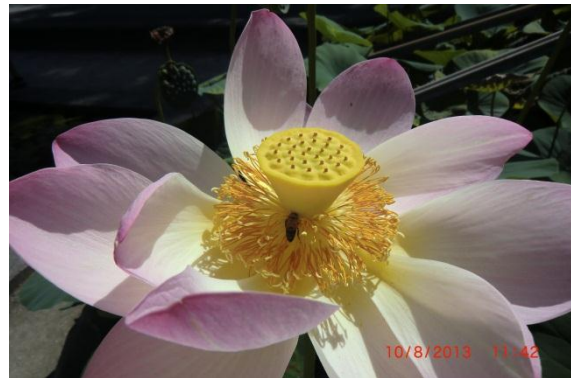
Vertrekdag

We ontbijten in een bakkerij en gaan met de boot naar mooi arboretum.
 Hier staan in kassen, maar ook buiten prachtige planten en bloemen.
 We wandelen terug naar onze herberg, waar we onze rugtas tijdelijk in een locker hebben kunnen plaatsen.
 's Avonds eten we in hetzelfde Thais restaurant als gisteren.
 We zijn op tijd bij de vertrekplaats van onze bus van Eurolines.
 Onze vertrektijd is 23.00 uur. Terwijl we wachten, is er een groot vuurwerk boven het Meer van Genève.
 We zitten op een bank. Naast mij komt een Russische vrouw zitten. Ze spreekt redelijk Engels. Ze vertelt, dat haar dochter studeert in Lausanne en zij en haar man zijn bij hun dochter op vakantie.
 De bus komt uit Milaan en heeft wat vertraging. Hierdoor vertrekt de bus pas om 23.30 uur.
 Het is een lange busreis. Slapen lukt bijna niet.

Om ca. 12.30 uur zijn we in Antwerpen. Victor en Corrie halen ons op, zodat we niet naar Rotterdam hoeven en met de trein terug naar Etten-Leur.

We eten bij de Belgisch-Nederlandse grens.

Om ca. 14.00 uur zijn we weer in Etten-Leur en hebben we een mooie Zwitserse wandeling achter de rug.

=====

Nawoord.

Het was een zeer mooie tocht. Wat betreft natuur wel de mooiste, die ik gemaakt heb.

Er is veel geklommen en gedaald. Totaal hebben we ruim 7000 meter geklommen en ook ca. 7000 meter gedaald.

Behoudens langs het Meer van Genève was er geen dag, dat er niet flink geklommen of gedaald moest worden.

Voor ons was Zwitserland erg duur. De prijzen van koffie, wijn en bier zijn ongeveer 80% hoger dan in Nederland. De verschillen t.o.v. het oostelijk deel van Duitsland en Spanje zijn nog veel groter, maar het was zeer de moeite waard.

Door deze tocht heb ik de pelgrimsweg afgelegd van de Boodensee tot Santiago de Compostela.

We hebben 17 dagen gewandeld. Een dag heeft het geregend. De overige dagen waren zeer zomers met temperaturen van ca. 30 graden of zelfs meer.

Afgelegde afstanden per dag.

Dag 1: 24 juli 2013.	Rorschach - St. Gallen:	15 km
Dag 2: 25 juli 2013.	St. Gallen - Ämisegg:	25 km
Dag 3: 26 juli 2013.	Ämisegg - St. Gallenkappel:	25 km
Dag 4: 27 juli 2013.	St. Gallenkappel - Einsiedelen:	27 km
Dag 5: 28 juli 2013.	Einsiedelen - Brunnen:	24 km
Dag 6: 29 juli 2013.	Brunnen - St. Jakob:	29 km
Dag 7: 30 juli 2013.	St. Jakob - Bruni:	29 km
Dag 8: 31 juli 2013.	Bruni - Ringgenberg:	29 km
Dag 9: 1 augustus 2013.	Ringgenberg - Thun:	29 km
Dag 10: 2 augustus 2013.	Thun - Rüeggisberg:	29 km
Dag 11: 3 augustus 2013.	Rüeggisberg - Fribourg:	33 km
Dag 12: 4 augustus 2013.	Fribourg - Orsonnens:	22 km
Dag 13: 5 augustus 2013.	Orsonnens - Moudon:	23 km
Dag 14: 6 augustus 2013.	Moudon - Lausanne:	26 km
Dag 15: 7 augustus 2013.	Lausanne - Alleman:	25 km
Dag 16: 8 augustus 2013.	Alleman - Noyon:	22 km
Dag 17: 9 augustus 2013.	Noyon - Genève:	28 km

Totaal afgelegd: 440 km

